

Становище
от проф. Цветан Георгиев Сивков, д-р
за дисертационен труд на тема: „Тълкуване в публичното право“
за придобиване
на
научната степен „доктор на науките“
по Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки
Професионално направление 3.6 Право, научна специалност
„Административно право и административен процес“

Със заповед на Ректора на Пловдивския университет № РД-21-1958/12.11.2024 и след предложение на Факултетния съвет на Юридическия факултет съм определен за член на жури по защитата на дисертация за придобиване на научната степен „доктор на науките“ от проф. д-р Дарина Зиновиева, преподавател по административно право и административен процес в Пловдивския университет, Юридически факултет.

На първото заседание на научното жури ми е възложено да представя становище по процедурата и по представения хабилитационен труд „Тълкуване в публичното право“ с автор Дарина Зиновиева. С удоволствие и респект изпълнявам това задължение – с респект, защото предложеният труд има много качества и е крачка напред в публичноправната теория, а с удоволствие, защото познавам авторката от многото години, през които сме имали съвместна работа.

Представената за рецензиране монография изпълнява изискванията за хабилитационен труд и напълно отговаря на критериите и предпоставките за защита на научната степен „доктор на науките“. От документите, които получих и с които се запознах е видно, че проф. д-р Дарина Зиновиева отговаря на изискванията и наукометричните показатели, за да влезе в производството по публична защита на докторски труд.

Въз основа на моите познания по материята изразявам становището, че в случая не може да се говори за плагиатство. Всички автори са коректно

цитирани и са представени техните становища по въпросите, които обсъжда авторката в своето произведение. Положително се отнасям към факта, че за докторска работа е представено второто издание на нейния солиден и перспективен труд за тълкуването в публичното право¹.

Това естествено навежда на мисълта, че тази книга не е случайно хрумване, а осъзнато желание да се изследва в развитие тази важна част от прилагането на публичноправните норми – тълкуването. Тя свидетелства за целенасочените усилия на Дарина Зиновиева да допринесе за развитието на публичноправната теория. Така изследването се представя в развитие – във второто издание на книгата, представена като докторски труд са намерили място изменения и допълнения на законодателството и развитието на съдебната практика.

Структурата и съдържанието на книгата са класически. Те отразяват необходимостта от излагане на авторовите тези и дават възможност на авторката да представи своите виждания и да ги развие логически. Последователността и логичността са характерни за целия текст. Те показват, че авторката въз основа на своя опит като изследовател и като практикуващ юрист е намерила верния начин да представи материята и изводите, които прави са ценни за теорията и практиката.

Трудът се състои от въведение, три части и заключение. Първата част с наименование „Тълкуване на материалноправните норми в публичното право“ е посветена на съществуването и утвърждаването на нови правни институти и тяхното тълкуване. Интересни са нейните виждания за понятието „конституционна идентичност“. Представено е виждане за тълкуването на правните норми при междуотраслеви правоотношения в условията на динамика в различни обществени отношения. Важните неща, които заслужават да бъдат отбелязани са няколко. Сред тях са фактът, че тук административният орган може да прави автентично тълкуване в условията на множество различни специални закони. В административното право се тълкуват различни актове – нормативни актове, договори, общи и индивидуални актове, което затруднява и самата идея за тълкуването като аналитична дейност. Всичко това е представено от авторката по едни разумен и аналитичен начин, което има значение и за теорията и за практиката.

¹ Зиновиева, Д., Тълкуване в публичното право, С. 2023г., Сиела

Особено място е отделено на тълкуването в административнонаказателното право. Тук има сериозна необходимост, обосновано по прецизен начин от авторката, че тълкуване на хипотезата и диспозицията е много важно. Много ценни са размислите на авторката за разликата между вътрешното убеждение в наказателното право и оперативната самостоятелност в административното право.

Втората част на представения хабилитационен труд е посветена на процесуалните специфики на тълкуването в националното, европейското и международното правосъдие. И тук правилно Дарина Зиновиева започва с принципите в тълкуването на националното публично право. Ценно е това, че ред важни и съществени институти на административното право са представени от гледна точка на необходимостта от тълкуването в публичното право. Особен интерес за мен представлява материята за тълкуването на актовете на Конституционния съд и Хартата за основните права и свободи. Направен е ценен анализ на исканията за тълкуване, които са отправени към административните съдилища. Подходът на авторката за пречупване на дейността на различни институции през призмата на тълкуването, на обясняване на отделни техни правомощия или цялостната им дейност е оригинален подход, който дава своите добри плодове – както за качеството на работата, така и за нас, читателите, защото пред нас е изградена пълна и цялостна картина на тълкуването в публичното право. Съчетаването на този подход с разглеждането на различни правни институти – трето заинтересувано лице, достъп до правосъдие, преюдициални запитвания, медиация, отговорност на държавата и др. е изключително полезен и навременен подход.

В част трета на представената докторска работа тълкуването в публичното право е представено като оценка на състояние и, което е по-важно и ценно – като развитие и като перспективи. Това е изключителен успех за проф. Зиновиева, защото тя прави връзка между минало, настояще и бъдеще в тази сложна и нестабилна нормативна и политическа, в която трябва да действа публичното право като основен регулатор на обществените отношения. За това с особен интерес разгледах материята на въздействието на електронизацията на правосъдието и най-вече на зараждащата се теория за юридическото прогнозиране. То, както правилно отбелязва авторката може да помогне за търсене на изход от съществуващите празноти в различните отрасли и необходимостта от прилагане на институти от една правна материя в друга.

Представеният дисертационен труд е несъмнено ценен и полезен за развитието на правната теория и практика. Той е определена сериозна стъпка напред в развитието на публичното право.

Той отговаря на изискванията на закона за монографично изследване и има качества, които му дават статута на дисертация за придобиване на научната степен „доктор на науките“. Изразявам несъмненото си положително отношение към него и изразявам моята положителна оценка.

На основание изложеното, смятам, че поради качествата на дисертационния труд с наименование „Гълкуване в публичното право“ научното жури следва да присъди на проф. д-р Дарина Пеева Зиновиева научната степен „доктор на науките“ по Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 Право (Административно право и административен процес).

проф. Цветан Сивков, д-р

25.11.2024 г.

София